

پرووناکی «رَبِّ الْعَالَمِينَ»

پروونکردنه وهی

«مِنْهَاجُ الطَّالِبِينَ»

للإمام النواوي

له تیگه یشتنی برپاره کانی شهر یعتی ئیسلام
له سه رپاره وی ئیمای (الشافعی) رَوَّاهُ عَنْهُ

دانانی:

عبدالله عبدالعزیز هه رته لی

به رگی دوو ههم

انتشارات کردستان
سنه

سرشناسه	:	نووی، یحیی بن شرف، ۶۳۱ - ۶۷۶ق.
عنوان قراردادی	:	منهاج الطالبین . کردی
عنوان و نام پدیدآور	:	رووناکی (رب العالمین) روونکردنه‌وی (منهاج الطالبین) له تیگه‌یشتنی بریاره‌کانی شه‌ریعه‌تی ئیسلام له سه راره‌وی ئیمامی الشافعی / للإمام النواوی؛ دانانی عبدالله عبدالعزیز هه‌رتهلێ.
مشخصات نشر	:	سنندج : انتشارات کردستان، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	:	۲۰۰۰ص.
شابک	:	978-964-980-208-4
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کردی.
موضوع	:	فقه شافعی
شناسه افزوده	:	هرتلی، عبدالله عبدالعزیز، مترجم
رده‌بندی کنگره	:	BP1۷۶/۲/ن۹م۸۰۴۷ ۱۳۹۳
رده‌بندی دیوپی	:	۲۹۷/۳۳۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۵۳۹۷۹۸

انتشارات کردستان
Kurdistan Publication

سنه - پاساژی عیززه‌تی - ته‌له‌فون: ۹۸ ۸۷ ۳۳۱۶۵۳۸۲ +

رووناکی ربّ العالمین (۲)

✓ ناوی کتیب (نام کتاب):	رووناکی ربّ العالمین (۲)
✓ دانراوی (مؤلف):	عبدالله عبدالعزیز هه‌رتهلێ
✓ که‌ره‌تی چاپ (نوبت چاپ):	یه‌که‌م (له لایه‌ن ئەم بلاکه‌ره‌وه): ۱۳۹۴
✓ ژماره‌ی چاپ‌کراو (تیراژ):	۱۰۰۰ ده‌وره‌ی ۵ به‌رگی (دوره‌ی ۵ جلدی)
✓ ژماره‌ی لایه‌ره‌و قه‌واره (تعداد صفحه و قطع):	۳۹۲ صفحه‌ی وزیرێ
✓ بلاکه‌ره‌وه (ناشر):	بلاوکردنه‌وی گوردستان (انتشارات کردستان)

رخ‌ی ده‌وره‌ی پینچ به‌رگی:	شابک ج ۲: ۶ - ۲۰۴ - ۹۸۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸
۱۱۰,۰۰۰ تمه‌نه	
۴۰,۰۰۰ دیناره	شابک دوره: ۴ - ۲۰۸ - ۹۸۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸

(بَابُ صَلَاةِ الْمُسَافِرِ)

إِنَّمَا تُقْصَرُ رُبَاعِيَّةٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.
 نه مه یه بهرگی نووه می ﴿پووناکی (رَبِّ الْعَالَمِينَ) پوونکردنه وهی (مِنْهَاجِ الطَّالِبِينَ)﴾،
 خوای گه وره یارمه تیم بدا بق ته ولوکردنی، آمین.

نیمامی (النواوی) ده فهرموی:

﴿بَابُ صَلَاةِ الْمُسَافِرِ: بِاسْمِ جَوْنِيه تِي نَوِيژِي رِيئَوَار﴾

له پووی (قَصْر)، واته: کورتکردنه وهی نوژی چوار په کعته تی، له پووی (جَمْع)، واته:
 کورتکردنه وهی دوو نوژ له کاتی به کیکاندا.

دهرباره ی (قَصْر) - کورتکردنه وهی نوژی، خوای گه وره ده فهرموی: ﴿وَإِذَا ضَرَبْتُمْ
 فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾.
 ﴿عَنْ يَعْلَى بْنِ أُمَيَّةٍ: قُلْتُ لِعُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ
 يَفْتِكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾. وَقَدْ آمَنَ النَّاسُ فَقَالَ: عَجِبْتُ مِمَّا عَجِبْتَ مِنْهُ، فَسَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ
 عَنْ ذَلِكَ؟ فَقَالَ: صَدَقَ تَصَدَّقَ اللَّهُ بِهَا عَلَيْكُمْ فَأَقْبَلُوا صَدَقَتَهُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَصْحَابُ السَّنَنِ،
 به نیمامی (عمر) گوت: خوای گه وره ده فهرموی: (هر کاتیک بق سه فهر پویشتن
 گونا هبار نابن نه گهر نوژ کورت بکه نه وه، بهو مهرجه: بترسین کافره کان زیاتان لی بدهن).
 خو نیستا خه لك دلنیا به و پوواره کان ناترسین، نهی یوچی نوژی ش کورت نه که نه وه؟
 نیمامی (عمر) فهرموی: منیش - وه کو تو - پیم سهر بوو و پرسیارم له پیغه مبه رﷺ
 کرد؟ نه ویش فهرموی: نه وه خیرنکه خوای گه وره داویه ته نیوه، که رابو: خیره که ی
 قبول بکن.

(إِنَّمَا تُقْصَرُ رُبَاعِيَّةٌ) لهو پینج نوژانه، ته نها نوژره چوار په کعته تی کان کورت ده کرتنه وه بق
 دوو په کعته، که واته: نوژی مه غریب و سبه ینی کورت ناکرتنه وه، به به لگه ی (اجماع)،
 هم ﴿عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: الصَّلَاةُ أَوَّلُ مَا فَرَضَتْ رَكْعَتَانِ، فَأُفِرَتْ صَلَاةُ السَّفَرِ وَأَتَتْ
 صَلَاةَ الْحَضَرِ﴾ رَوَاهُ الشَّيْخَانِ، زَادَ أَحْمَدُ وَابْنُ حِبَّانَ وَابْنُ خُزَيْمَةَ: ﴿إِلَّا الْمَغْرِبَ فَإِنَّهَا وَفَرُ
 النَّهَارِ، وَإِلَّا الصُّبْحَ فَإِنَّهَا تُطَوَّلُ فِيهَا الْقِرَاءَةُ﴾ به که مجار پینج نوژره کان دوو په کعته
 دوو په کعته واجب کران، نینجا له سه فهردا نوژره کان وه ک خویان به دوو په کعته تی
 مانه وه له ماله وه شدا ته واو کران، ته نها نوژی مه غریب له ماله وه له سه فهردا به سی

مُؤَدَّةً فِي السَّفَرِ الطَّوِيلِ الْمُبَاحِ لَا فَائِئَةَ الْحَضَرِ، وَلَوْ قَضَى فَائِئَةَ السَّفَرِ
فَالْأَظْهَرُ قَصْرُهُ فِي السَّفَرِ دُونَ الْحَضَرِ، وَمَنْ سَافَرَ مِنْ بَلَدَةٍ فَأَوَّلُ سَفَرِهِ مُجَاوِزَةٌ سُورِهَا،
فَإِنْ كَانَ وَرَاءَهُ عِمَارَةٌ أُشْطِرَطَ مُجَاوِزَتُهَا فِي الْأَصَحِّ،

په کچه تی واجب کړا چونکه وتری پوښی به، نوږی سبه ینیش هر دوو په کچه ته چونکه
خویندنی قورثانی تی دا دریژ ده کړیته وه.

نیجا بزانه: نه وه دیسه ی دهر موی: ﴿نوږ له کاتی تر سدا په ک په کچه ته﴾ مه بست
نه وه به: په کچه ټیکی به جه ماعت ده کړیو نه وی تریشی به ته نهایی، هرو هک له
سهر چاوه کان فهرموویانه، له نوږی تر سدا پوونی ده کچه نه وه إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى.

(مُؤَدَّةً) مه رج له نوږه کور تکراره که: (أداء) بی، واته: نوږی نه و کاته بی (فی السَّفَرِ
الطَّوِيلِ) کور تکراره وکesh له سه فهری کی دریژ بی، که لای که می نه ندازه ی (۸۰) هشتا
کیلومتر دریژ بی (الْمُبَاحِ) سه فهره کهش سه فهری کی حه لال بی، واته: سه فهری تاوانباری
نه بی (لَا فَائِئَةَ الْحَضَرِ) نوږه که فه وتاوی ماله وه نه بی، واته: نه گهر له ماله وه نوږی
فه وتابو، دروست نیه: له سه فهردا به کور تکراره یی قه زای بکاته وه، چونکه به ته ولوی
که وتوته نه ستوی، که وایو: واجبه له ماله وه له سه فهردا به ته ولوی قه زای بکاته وه.

به لام (وَلَوْ قَضَى فَائِئَةَ السَّفَرِ) نه گهر نوږه فه وتاوی کی سه فهری کی دریژ قه زاکرده وه،
واته: له سه فهری کی دریژدا نوږه که ی فه وتابو، جا ویستی قه زای بکاته وه، نه وه (فَالْأَظْهَرُ)
فهرمووده ی به هیژتر (قَصْرُهُ فِي السَّفَرِ) دروسته: له م سه فهره دلو له سه فهری کی تری
دریژشدا نوږه قه زاکراوه کهش کورت بکاته وه، چونکه له هرو دوو حالتی فه وتانو
قه زاکرنه وه دا عوزی به دهسته (تُونِ الْحَضَرِ) به لام له ماله وه دروست نیه نوږه
قه زاکراوه که کورت بکاته وه، چونکه عوزی نه ماوه.

﴿لَا كَادَارِي﴾ نه گهر کاتی نوږه که هاتبو، به لام له ماله وه نوږه که ی نه کړیو پویشته
سه فهر، نه وه بوی دروسته: له پڼگه دا نه م نوږه ش کورت بکاته وه، هرو هه نه گهر له
کوتایی کاته که شدا- به قه د نوږ کړنه که - کاتی نوږه که مایو و پویشته سه فهر، دروسته:
له پڼگه دا نه م نوږه ش کورت بکاته وه، هرو هک له (المجموع) دا پوون کراوه ته وه.

نیجا بزانه: دروست نیه پټیوار نوږ کورت بکاته وه، تا ده ست به سه فهر ده کاو له شوینی
نیشته جیبوونی جیا ده بیته وه، که وایو: (وَمَنْ سَافَرَ مِنْ بَلَدٍ) هر که سیک له شاریکه وه
بهراته سه فهر (فَأَوَّلُ سَفَرِهِ) نه وه سه رهای سه فهره که ی (مُجَاوِزَةُ سُورِهَا) تټپه پوونه له
شوره ی شاره که، نه گهر شووره ی ه بی (فَإِنْ كَانَ وَرَاءَهُ عِمَارَةٌ) جا نه گهر له و دیوی
شووره کهش خانوو ه بی (أُشْطِرَطَ مُجَاوِزَتُهَا فِي الْأَصَحِّ) به مه رج داندراره:

قُلْتُ: الْأَصَحُّ لَا يُشْتَرَطُ وَاللَّهُ أَعْلَمُ. فَإِنْ لَمْ يَكُنْ سُورٌ فَأَوَّلُهُ مُجَاوِزَةُ الْعُمْرَانِ لَا الْخَرَابِ وَالْبَسَاتِينَ، وَالْقَرْنَةُ كَبْلَدَةُ، وَأَوَّلُ سَفَرٍ سَاكِنِ الْخِيَامِ مُجَاوِزَةُ الْحِلَّةِ، وَإِذَا رَجَعَ انْتَهَى سَفَرُهُ بِبُلُوغِهِ مَا شَرِطَ مُجَاوِزَتُهُ إِبْتِدَاءً،

له خانوده كانيش تيبه پي (قُلْتُ) نيمامي (النلوی) ده فهرموي (الأصح لا يشترط) فهرموده پاستر نه مهيه: به مارج داناندری لهم خانوانه ش تيبه پي (والله أعلم) به لکو هر کاتيک له شووره که چوه دهره وه، سه فهره که ی ده ست پی ده کاو دروسته نويز کورت بکاته وه.

(فَإِنْ لَمْ يَكُنْ سُورٌ) به لام نه گهر شاره که شووره ی نه بو- وه که شاره کانی نه م سهرده مه- (قَاوُلُهُ) نه وه سهرده تاي سه فهره که ی (مُجَاوِزَةُ الْعُمْرَانِ) تيبه پيونه له ناوه دانی شاره که: وه که خانوو و ياريگه ی مندالان و نو گورستانه ی به ناوه دانيه وه يه، هر وه که له (تحفة) دا پوون کروه ته وه (لَا الْخَرَابِ) به لام مارج نيه له و کاوله خانوانه تيبه پي: که بناغه يان نه ماوه، يان کراونه ته باغو بيستان (وَالْبَسَاتِينَ) ههروه ها مارج نيه له باغو بيستاني شاره که ش تيبه پي، هه رچند کوليت و خانووشی تی دابی و له چهند وهرزکی سالدآ خه لکه که تی پيدا نيسته جي بی، ههروه که له سه رچاوه کاندآ فهرموديه انه.

﴿ نَاگاداری ﴾ نه گهر له شار- بۆ سه فهر- چونه دهره وه له دهره وه ی شار چاوه پوانی هاوړيکانيان ده کرد، نه وه نه گهر نيه تيان وه ها بی: هر کاتيک هاوړيکانيان هاتن گشتيان بۆ سه فهر پوون، نه گهر نه هاتن بگه پته وه، نه وه دروست نيه له وي نويز کورت بکه نه وه؟ چونکه به ته وای بریاری سه فهر يان نه داوه، به لام نه گهر نيه تيان نه وه ها بو: نه گهر هاوړيکانيان نه يين، نه وان هر هر پوون بۆ سه فهر، نه و کاته دروسته له وي نويز کورت بکه نه وه؟ چونکه به ته وای بریاریان داوه، ههروه که له (المجموع) دا فهرموديه تی.

(وَالْقَرْنَةُ) دي، واته: نه و گونده ی له شار بجو وکتره (كَبْلَدَةُ) وه کو شار وای: له گشت نه و بریاریانه ی پابر دودا (وَأَوَّلُ سَفَرٍ سَاكِنِ الْخِيَامِ) سهرده تاي سه فهری نه و که سه ی له په شمالدا نيسته جي يه: وه کو خیلان و په ونده کان (مُجَاوِزَةُ الْحِلَّةِ) تيبه پيونه له هوبه په شماله که، واته: له گشت خيمه و ياريگه ی مندالان و مزلگه ی ناژه له کان و شوینی ناو لی هينانی تاييه ت به خو يان، ههروه که له زوريه ی سه رچاوه کاندآ پوون کروه ته وه.

(وَإِذَا رَجَعَ) هر کاتيک پيوار له سه فهره که ی گه پاره (انْتَهَى سَفَرُهُ) نه وه سه فهره که ی کوتايی دي (بِبُلُوغِهِ) به وه ی بکاته وه (مَا شَرِطَ مُجَاوِزَتُهُ إِبْتِدَاءً) نه و شوینه ی به مارج دانرايو له سهرده تاي سه فهره که ی لی تيبه پي، واته: که له گه پانه وه ی گه يشته وه نه وي، هيچی تر دروست نيه نويز کورت بکاته وه، هه رچنده نه شگه يشتيتته وه مالی خزی.